

πώς πίο κατάλληλη εποχή, πίο ταιριαζόμενος μήνας από τὸ Δεκέβρη, δὲν μπορούσε νὰ βρεθῆ, κατάλληλη, θέλω νὰ πῶ, ἐποχή, ἢ ταιριαζόμενος μήνας, γιὰ ὅσα εἶπαμε παραπάνω, πάνω γιὰ τὸν ἀληθινὸ χαραχτήρα τῶν ἐορτῶν.

Ὁ Δεκέβρης μήνας βροχερός, μήνας κρύος, μήνας τῆς φτώχειας καὶ τῆς ἀπελπισίας. Τὰ δέντρα χωρὶς φύλλα, γυμνά, κατάξηρα, λυπημένα καὶ πεθαμένα. Ὁ οὐρανὸς σκοτιδιασμένος, χωρὶς ἥλιο καὶ οἱ ἀθρώποι ἀπελπισμένοι. Οἱ πλούσιοι, χαμάληδες—κατὰ τὴν ὁμορφὴν παρομοίωση κάποιου χωρικοῦ—ἀπὸ τὰ πολλὰ ρούχα καὶ τὰ πικνωφόρια οἱ φτωχοί, λωλοί, τρελλοί, ἀπὸ τὸ δρόμο ποὺ παίρνουνε γιὰ νὰ ζεσταθοῦνε.

Ὅλοι περιμένουνε, καὶ τὰ δέντρα καὶ ὁ οὐρανὸς καὶ οἱ ἀθρώποι, ὅλοι περιμένουνε, ποθοῦνε τὸ ζῶν φῶς ἥλιο, καὶ προσμένουνε, προσμένουνε τὴν ἄνοιξη.

Ἄχ! στείλε, Θεέ, τὸν ἥλιο σου νὰ μᾶς πυρῶσῃ, νὰ μᾶς φωτίσῃ!

Λές πὼς ἡ ἐποχὴ ἀπὸ τὸν Δεκέβρη μοιάζει σὰν τὸν αἰῶνα ἐκείνου τοῦ ἐρχομοῦ τοῦ Χριστοῦ, ὅταν, ὅλοι οἱ ἀθρώποι, κουρασμένοι, ἀποκαμωμένοι, ἀπὸ τὰ διάφορα φιλοσοφικὰ συστήματα τῶν εἰδωλοκρατῶν, κάποιον περιμένανε νὰ τοὺς ξεφορτώσῃ, νὰ τοὺς πυρῶσῃ, νὰ τοὺς φωτίσῃ, κάποιον ἥλιο ποὺ νὰ μπορούσε νὰ τοὺς πῆ, σὲ φιλόσοφος μᾶζι καὶ σὲ Θεός:

«Δεῦτε πρὸς με πάντες οἱ κοπιῶντες καὶ πεφορτισμένοι, καὶ γὰρ ἀναπαύσω ὑμᾶς».

Εἶμαι ὁ ἥλιος τῆς Δικαιοσύνης!
Σάμο. ΒΑΣ. Δ. ΘΕΟΦΑΝΙΔΗΣ

ΣΤΑΛΑΧΤΙΤΕΣ

Στὸν κόσμον τὸν τρανὸ ποὺ λαχταρούσαμε κ' ἐλπίζαμε πὼς θάβρῃομε μιὰ μέρα, σὰν ἄνθια μὲς ἔς τὰνθούλια νὰ ξεπλώσομε, σὰν ἄγγελοι νὰ ζήσομε ἐκεῖ πέρα,

Στὸν κόσμον τὸν ἀγρὸ καὶ τὸν ἀνάντελο μὲ τ' ἄδοια τραγοῦδια του καὶ γέλια, σὸ ἠλιόφεγγο βασίλειο τὸ αἰθερόσομχο ποὺ λάμπουνε τ' ἀτίμητα καὶ τέλεια,

Στὸν κόσμον τὸ λαμπρὸ, μὴν τὸ στοχάζεσαι, τ' ἀνάερα πλεμάτια δὲ μᾶς πᾶνε, τὸν κόσμον ποὺ μιὰ ἀγνώλα ξεαιτωρούσαμε, μᾶς ἄραξαν οἱ δριχητες καὶ πᾶνε.

Ξεπέσαμε καὶ τώρα, διμὲ! ἀναπάντεχα τὰ π' ἀνθίζαν στοῦ κάμπου τὴν ἀγκάλη, τὰ γιοῦλια, τοὺς λεκέδες, τὰ χιονόκονια, ξεφύλλισεν ἡ μάτρη ἀνεμοζάλη!

Ξεπέσαμε σὶά λόγγα, σὶά ὠριολεῖβαδα, ξεπλώθηκε τῆς νύχτας τὸ μαγνάδι, ξεπέσαμε ναι, κλαῖγε ἀπαρηγόρητα, γιὰ μᾶς πὰ εἶναι ἀτέλειωτο τὸ βράδι.

ΚΩΣΤΑΣ ΚΑΜΕΛ

Ο ΣΤΡΩΤΟΣ (σικεφινιά). Μιὰ χάρις;
Η ΑΣΤΡΟΥΛΑ. Ἄνεδαίνετε στὴν καρέκλα νὰ ξεσκίσετε αὐτὴ τὴν κορδέλλα μὲ τὰ παχιά λόγια ποῦναι κολλημένα στὸν τοῖχο; Ὅτὴ τὴν ξεσκίξω ἐγώ, μὰ εἶναι πολὺ ψυγὰ καὶ δὲ φτάνω...

Ο ΣΤΡΩΤΟΣ (μὲ τὸ ἴδιον ὄφρος). Καὶ τί πρέπει νὰ γίνῃ γιὰ νὰ μείνῃ: ἢ κορδέλλα κολλημένη στὴ θέση τῆς;

Η ΑΣΤΡΟΥΛΑ. Κὰτι ποὺ δὲ γίνεταί. Νὰ ξεσκλαβωθεῖτε ἀπὸ τὴν Πρὸληψη...

Ο ΣΤΡΩΤΟΣ. Δηλαδή;

Η ΑΣΤΡΟΥΛΑ. Δηλαδή, ἢ κ. Ρωξάνη νὰ μὴ θέλει νὰκούει πρώτη τοὺς λόγους ποὺ γράφετε...

Ο ΣΤΡΩΤΟΣ (χαμογελώντας). Τὸ θέλεις αὐτό;
Η ΑΣΤΡΟΥΛΑ (ἀποφασιστικά). Ναι, τὸ θέλω. Τὸ θέλω γιὰτὶ σὲς ἔχτιμῶ!

Ο ΣΤΡΩΤΟΣ (τὸ ἴδιο). Ὅστε μ' ἔχτιμᾶς ἀκόμα;
Η ΑΣΤΡΟΥΛΑ. Δηλαδή θὰ σὲς ἔχτιμῶ. Τὸ θέλω ἀκόμα γιὰτὶ λαχταρῶ νὰ νικήσῃ ἡ Ἀλήθεια. Τὸ θέλω...

Ο ΣΤΡΩΤΟΣ (ξακολουθώντας νὰ χαμογελάει). Μπᾶ! Ὑπάρχει καὶ τρίτος λόγος;

Η ΑΣΤΡΟΥΛΑ. Ναι! Ὑπάρχει ὁ σπουδαιότερος! Τὸ θέλω.... (Κοιτάζοντας τονε κατάματα. Μὲ δριμή). Τὸ θέλω γιὰτὶ σ' ἀγαπῶ!...

(Κλείνει ἡ σκηνή).

(Ἀκολουθεῖ)

“Ο ΝΟΥΜΑΣ”

ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΕΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΡΟΜΗ

Γιὰ τὴν Ἑλλάδα Δρ. 10.—Γιὰ τὸ Ἐξωτερικὸ Φρ. Χρ. 10.

20 λεπτά τὸ φύλλο λεπτά 20

ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ. Στὰ κἀσκία (Σύνταγμα, Ὁμόνοια, Ἔθν. Τράπεζα Ὑπ. Οἰκονομικῶν, Σταθμὸς Τροχιόδρομου (Ἀκαδημία), Βουλὴ, Σταθμὸς ὑπόγειου Σιδηρόδρομου (Ὁμόνοια), σὸ καπνοπωλεῖο Μανωλακῆ (Πλατεία Στουρνάρα), Ἐξάρχεια, σὸ βιβλιοπωλεῖα «Ἐστίας» Γ. Κολάρου καὶ Σακέτου (ἀντίκρυ στὴ Βουλὴ).

Ἡ συντρομὴ πλερώνεταί μπροστὰ κ' εἶναι ἐνὸς χρόνου πάντα.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ

Οἱ δυὸ διαγωνισμοί.— «Ἀκρόπολη» καὶ Σταθόπουλος.— Ὁ Ἀκρίτας τοῦ Ὑπουργείου.— Γιὰ τὴν «Πρῶτα» τῆς Πόλης.— Οἱ Σιμοπουλικοὶ φεβριζοῦν.

ΔΕΝ ΔΕΙΖΕΙ νὰ μείνῃ ἀλειτούργητη μιὰ γνώμη σοφῆ τοῦ «Ἐμπρός», τῆς πατριωτικῆς δηλ. φημερίδας ποὺ ἀνακατεύεται σὲ Μακεδονικά, μὰ καμιά φορὰ μιλάει καὶ γιὰ τὴ γλώσσα. Τὸ «Ἐμπρός» λοιπὸ μὴ ἀπὸ τὶς περασμένες μέρες, ποὺ εἶταν ἀκόμα στὴ βράση του τὸ Σεβαστοπούλειο κληροδότημα, πρότεινε μὲ τὶς τριάντα χιλιάδες δραχμῆς τοῦ Σεβαστοπούλου νὰ μὴ γίνεταί διαγωνισμὸς γιὰ «εὐκτικῆς καὶ ἀπαρέμφατα» ἀλλὰ νὰ δίνονται σὲ κείνη τὴ Ἀθηναϊκὴ φημερίδα ποὺ γράφεται ἀπικώτερα.

Σοφὴ γνώμη. Πῶς; Ἀδιόφορο ἂν ὅσοι τὸ διαβάσανε κρατούσαν τὴν κοιλιά τους ἀπὸ τὰ γέλια. Τὸ «Ἐμπρός» σοβαρεύετα, καὶ νὰ δῆτε τὸ νόστιμο σοβαρεύετα μὲ τὴ γνώμη αὐτὴ καὶ ὁ ταλαίπωρος ὁ Μιστριώτης. Νὰ σου λοιπὸ γράμμα του σὸ «Ἐμπρός»—σοβαρώτατο!— μὲ συχαρήκια γιὰ τὴ σοφὴ αὐτὴ γνώμη καὶ μὲ εὐκτικῆς νὰ βρεθῆ κανένας ἄλλος Σεβαστοπούλος—καὶ ἡ Γωμοιοσύνη δυστυχῶς τοὺς τέτοιους τοὺς βγάξει μὲ τὴ ντουζίνα, νὰφίσει μερικὸς παράδες γιὰ νὰ γίνεταί καὶ αὐτὸς ὁ διαγωνισμὸς τοῦ «Ἐμπρός»

Λοιπὸν ἂν πιάσει—καὶ θὰ πιάσει—ἡ εὐκτικὴ τοῦ Μιστριώτη, θάχουμε δυὸ διαγωνισμοὺς: ἕναν ἀναμεταξὺ μὲ φοιτητάδες, ποῖος θὰ γράφῃ τὸ καλύτερο δῆγμα μ' εὐκτικῆς καὶ μ' ἀπαρέμφατα, καὶ ἄλλον ἀναμεταξὺ στίς φημερίδες, ποῖα θὰ γράφεται ἀπικώτερα. Κ' εἶται ἡ γλώσσα σώζεται καὶ μᾶζι μ' αὐτῆς καὶ τὸ ἔθνος, καθὼς συμπεράνε σὸ γράμμα του ὁ σοφὸς Καρνάβαλος τῆς Φιλολογικῆς Σχολῆς.

Ο ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ ἔφυγε ἀπὸ τὴν «Ἀκρόπολη». Ἄν αὐτὸς φταίει ἢ ἡ «Ἀκρόπολη», δὲν ξέρουμε. Ξέρουμε μοναχὰ πὼς ἡ «Ἀκρόπολη» τώρα καὶ μερικῆς μέρες μᾶς ἐρχεται δίχως Σταθόπουλο καὶ αὐτὸ σημαντικὰ τὴ ζημιώνει. Γιατὶ ὁ Σταθόπουλος ἔχει ἐγὼ καὶ τέτοιον ἐγὼ ποὺ καταφέρνει ὄχι μόνον νὰν τὸ φανερώνῃ σὲ κείνα ποὺ γράφει ὁ ἴδιος μὲ τὸ χέρι του, μὰ καὶ νὰν τ' ἀπλώνῃ, νὰν τὸ ὑποβάλλῃ, ἂν ἀγαπᾶτε, καὶ σ' ὅλους τοὺς ἄλλους ποὺ δουλεύουνε μᾶζι του. Ἀλλιώτικη μᾶς φαινότανε ἡ «Ἀκρόπολη» μὲ τὸν Τιμ. Σταθ. καὶ ἀλλιώτικη τὴ βρίσκουμε τώρα δίχως αὐτόν. Μπορεῖ μὲ τὸν καιρὸ νὰν τὴ συνειθίσουμε κ' εἶται, μὰ μῆς μιλάμε γιὰ τώρα καὶ τώρα ἡ «Ἀκρόπολη» μᾶς φαίνεται, πὼς καὶ τῆς λείπει, εἶται σὰ σπυγὴ μπορούμε νὰ ποῦμε, δίχως τὸ Σταθόπουλο.

ΕΦΤΑΨΥΧΟ γιὰτὶ τὸν εἶπαν τὸ Σιμόπουλο, γιὰτὶ εἶδε κ' ἔκαθε ὅσο νὰ ξεψυχίσει ὡς Ὑπουργός. Δέκα περίπου μέρες μᾶς παιδεψε ὅσο νὰ παραιτηθῆ ἀπὸ Ὑπουργός ἢ νὰν τὸν παραιτήσουνε, καὶ δέκα μέρες οἱ λούστροι μᾶς παίρνανε ταῦτιά μᾶς καὶ μᾶς ἀνακατόνανε τὸ στομάχι μᾶς, τεταλῶντας τὶς φημερίδες στὸς δρόμους μὲ τὸ στερεότυπο «...Καὶ ἡ παραιτήση τοῦ Σιμόπουλου!»

Σὰν ἄλλος Διγενῆς Ἀκρίτας μᾶς παρουσιάστηκε ὁ Σιμόπουλος σὸ ψυχομαχῆτό του.

Ψυχομαχῆει ὁ Διγενῆς
Κ' ἡ γις ἀνατρομάζει.

καὶ γιὰ νὰ γίνῃ σωστὴ ἡ παρομοίωση, καὶ ἄλλο στίχο τοῦ Διγενῆ μᾶς θυμήσαν οἱ φημερίδες μὲ τὴν ἀσωστὴ φλυαρία ποὺ τὶς ἔπιασε γιὰ τὴν παραιτήση

Ἄθιβολῆ, δὲν εἶχανε καὶ ἀθιβολὴν εὐρῆκαν.

Οἱ φημερίδες μᾶς, νὰν τᾶχετε γιὰ σίγουρο, τὸ προκαλοῦσανε νὰ ξαναγίνῃ Ὑπουργός ὁ Σιμόπουλος καὶ νὰ ξαναπαραιτηθῆ, γιὰ νὰ βρίσκονται σὲ κουβέντα.

ΣΤΗΝ «Πρῶτα» τῆς Πόλης, (ἀριθ. 408, σελ. 1, στλ. 3), σὲ κάποιον ἀναποκρίτη ἀπὸ τὴν Ἀθήνα, βοῖζονται ἀδιάντροπα κείνοι οἱ καθ' ἑαυτοὺς τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου μᾶς, ποὺ πολέμησαν θαρρατὰ καὶ γενναῖα τὸ γνωστὸ κληροδότημα τοῦ μακαρίτη Σεβαστοπούλου, γιὰ τὴν εὐνομήσῃ τῆς προγονικῆς ἡμῶν γλώσσας, καὶ κοντὰ σ' αὐτοὺς βοῖζεται καὶ ὁ «Νουμάς».

Θαροῦμε πὼς τὰ τέτοια, τὰ γράφει ἀπὸ δῶ, ἡ γνωστὸτατος λόγιος τοῦ περασμένου αἰῶνα Μπάμπης Ἀννίνος, καὶ αὐτὸ εἶναι ἀρετὸ, γιὰ ὅσους ξέρουνε τὸν ἄνθρωπο. Μὰ ὅποιος κ' ἂν εἶναι ὁ πάτριος ἀναποκρίτης τῆς «Πρῶτας», θέλαμε νὰ μᾶς ἐηγοῦσε γιὰτὶ χτυπᾷ τὸ «Νουμά» καὶ τοὺς «μαλλιανίζοντας» γιὰ τὸ θάρρος τους. Ἄν ἡ δικὴ μᾶς «ἔστειπασί» τοῦ περᾶζει τὰ νεῦρα, γιὰτὶ ἐμᾶς νὰ μὴ μᾶς παρᾶζει τὸ στομάχι, τὸ δικὸ του θάρρος γιὰ κάθε χιλιοσιπωμένη ρημολιδικὴ ἀνοσιεῖα;

Ἄν αὐτὸς, ὅπως λέει, μᾶς «περιφρονεῖ» μιὰ φορὰ, ἐμεῖς τὸν περιφρονοῦμε δέκα, ἔχοντας μὲ τὴ γνώμη μᾶς καὶ ἀθρώπους σοφοὺς καὶ τιμημένους σὰν τὸν κ. Πολίτη, καὶ σὰν τὸν κ. Λάμπρο Ἀστειό, μὰ τὴν ἀλήθεια, εἶναι νὰ ἴπαιτε ὁ κ. ἀναποκρίτης, νὰ εἶχμε κ' ἐμεῖς τὶς ιδέες του, μᾶζι μὲ τὸ Μιστριώτη, τὸ Σαμψάκο, καὶ τὴ γνωστὴ συντροφία.

Οἱ ΣΙΜΟΠΟΥΛΙΚΟὶ φοβερίζουν... Ἔτσι τοῦλάχιστο γράψανε οἱ φημερίδες μᾶς. Καὶ φοβερίζουν πὼς ὁ ἀρέντης τους ὁ Σιμόπουλος, ἔλα ξεναρχίσει ἡ Βουλὴ, θὰ κάμῃ φοβερὸς καὶ τρομαρὸς ἀποκαλύψῃ, θὰ βγάλλῃ δηλαδή, σὲ φόρα τὶς διάφορες μπερμπαντοδουλιές τῆς Κυβερνήτης.

Σ' αὐτὴ ὅμως ὅλη τὴν ἱστορία, ἕνα δὲν μπορούμε νὰ νιώσομε. Γιατὶ ὁ κ. Σιμόπουλος δὲ δικαιζυρῶτανε ὅσο εἶτανε Ὑπουργός, μὰ μοναχὰ τώρα ποὺ ἔφυγε ἀπ' τὴν Κυβέρνηση; Νὰ λοιπὸν ἡ πρωτοτυπὴ ψυχολογία τῶν πολιτικῶν μᾶς. Ὅσο εἶμασθε στὴν ἐξουσία, ὅλα καλὰ κ' ἄγρια, ἔλα ὅμως δὲ γλύφουμε κόκκαλο. Ὅλα πᾶνε κατὰ διαβόλου, ὅλα εἶναι στραβὰ καὶ ἀνάποδα.

ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ ΨΥΧΑΡΗ

Στὴν «Ἀλύγη» τοῦ Παρισίου δημοσιεύτη, ἀπὸ τὴν ἀφορμὴ τῆς «Ἀπολογίας», τὸ ἀκόλουθο ὄρατο ἀρβράκι, γραμμένο ἀπὸ τὸν ὁμογενῆ λογοτέχνη καὶ ποιητὴ κ. Παρθέντη, ποὺ εἶναι γνωστὸς στὸς φιλολογικοὺς ἐκεῖ πέρα κύκλους μὲ τὸνομα Ary René d' Yvermont.

«Ὁ φιλόσοφος Νίτσε εἶπε μὲ τὴ φωνὴ τοῦ Ζαρατούστρα: «Σὲς μαθαίνω τὸν ὑπεράνθρωπο ὁ ὑπεράνθρωπος εἶναι ὁ νοῦς τῆς γῆς».

Γιὰ κείνον ὁ ἄνθρωπος ἄλλο σκοπὸ δὲν ἔχει παρὰ τὴ δημιουργία ἐνὸς ἀνθρώπινου τύπου δυναμωμένου ἀπὸ τὴν ἀπόλυτη βεβαιότητα τῆς θέλησῆς του νὰ ζῆσῃ. Ὁ Ψυχάρης ποὺ τότε ξέρουμε οἱ ἀναγνώστες τῆς «Ἀλύγης» ἀπὸ τὴν ἐνεργητικότητά του ξεφανέρωσε στίς καλῶνες τοῦ φύλλου τούτου τὸν καιρὸ τῆς συνταραχτικῆς ὑπόθεσης τοῦ Δραυφούς, νοιώθοντας πὼς τὸ νέο τοῦτο Βαγγέλιο, ἀνεφάρμοστο καθὼς εἶναι γιὰ τὰ τωρινὰ μᾶς, δὲν ἔχει πιθανότητες νὰ πραγματοποιηθῇ ἄλλοῦ παρὰ μέτα σὲ μετρημένους κύκλους, ἐξακολουθεῖ νὰ ὑπερασπίζεται τὴν παλαιὰ γαλλικὴ θεωρία: τὰ δίκια τῶν ἄλλων.

Ἑλληνας ἀπὸ τὴν καρδιά, ἀπὸ τὴν ψυχὴ καὶ ἀπὸ τὴ γνώμη ὁ Ψυχάρης ἀσάλευτα πιστεύει, πρῶτα ἀπ' ὅλα, πὼς ἡ συνείδηση τοῦ ποιητῆ εἶναι καμωμένη ἀπὸ τὴν ἀσυνείδησία ποὺ κλειοῦνε τὰ πράγματα καὶ τὰ πλήθη. Γνωρίζει πὼς οἱ λαοί, γιὰ νὰ ριζώσουνε, χρειάζονται πίστη, τὴν πίστη στὸν ἴδιο